

**“ИНВЕСКОР ББСБ” ХК-ИЙН
КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКСИЙН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

2023 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдөр

ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ АРГАЧЛАЛ

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос 2022 оны 3-р сарын 23-ны өдөр шинэчлэн баталсан “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг үнэлэх зорилгоор Монголын хөрөнгийн биржийн зүгээс 2022 оны 6-р сарын 9-ний өдөр үнэлгээний аргачлалыг боловсруулсан.

Үнэлгээний асуулгын бүтэц

№	Гарчиг	Авбал зохих нийт оноо
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод, байдал	6
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6
5	Эрсдэлийн удирдлага	8
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8
8	Компанийн соёл	6
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10
	Нэгдсэн дүн	72

Үнэлгээний оноо

- ✓ Бүрэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл үндэслэл бүхий тайлбар гаргасан бол 2 оноо;
- ✓ Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл хугацаа бүхий хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, зорилгоо тайлбарласан бол 1 оноо;
- ✓ Хэрэгжүүлээгүй, үнэлгээ ирүүлээгүй бол 0 оноо.

Нэгдсэн үнэлгээ

Үнэлгээний нэгдсэн дүнд үндэслэн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг дараах байдлаар үнэлнэ.

- ✓ Авбал зохих нийт онооны 90 хувь болон түүнээс дээш байвал засаглал хэвийн буюу эрсдэлгүй;
- ✓ 70-89 хувь байвал дунд засаглалтай буюу цаашид эрсдэл үүсэж болзошгүй тул Монголын хөрөнгийн биржээс зөвлөмж хүргүүлэх;
- ✓ 50-69 хувь байвал хангалтгүй засаглалтай буюу эрсдэлтэй тул Монголын хөрөнгийн биржээс зайны болон газар дээрх хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн;
- ✓ 49 болон түүнээс доош хувьтай бол муу засаглалтай буюу үйл ажиллагаа нь өндөр эрсдэлтэй тул зохицуулалтын арга хэмжээ авах шаардлагатай гэж үзнэ.

Үнэлгээний асуулга

Компанийн засаглалын үнэлгээний асуулга				
<i>Кодексийн хэрэгжилтийг “Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла” гэсэн зарчмын дагуу тайлагнах ба кодексийн зүйл тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлээгүй бол яагаад биелүүлээгүй, түүнийг орлох бүтэц, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсан, эсхүл авч байгаа, хэрэв төлөвлөж буй бол хугацаатайгаар нь тайлбар хэсэгт тусгана.</i>				
НЭГДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ТУЗ-ИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ				
ТУЗ нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна				
№	Зүйл	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	1.1. Компани нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	Компанийн ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан тусгасан. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмыг баталсан 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн №20 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%
2	1.2. Компани нь ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна.	Компани нь ТУЗ-өөс баталсан ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны журам болон залгамж халааны бодлогыг тус тус баталж, мөрддөг. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны журмаар ТУЗ-ийн гишүүнийг нэр дэвшиж буй этгээдэд тавигдах шаардлага, ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгох, түүнчлэн улируулан томилохтой холбоотой асуудлыг зохицуулсан. Харин залгамж халааны бодлогод компанийн эрх бүхий албан тушаалтнуудын залгамж халааны төлөвлөгөө, албан тушаалаасаа чөлөөлөгдсөн тохиолдолд авах арга хэмжээний талаар зохицуулсан.	2	100%
3	1.3. ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн	Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд ТУЗ-ийн ажлын туршлага, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хэмжээг тусгаж цахим хуудсанд байршуулсан.	2	100%

	хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, өөрийн цахим хуудсанд байршуулна.			
4	1.4. Компани нь ТУЗ-ийн болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримт бичигтэй байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэр зэрэг асуудлыг тусгана.	Компани нь ТУЗ-ийн болон түүний дэргэдэх хороодын үйл ажиллагааны журамтай. ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороодын гишүүдэд тавигдах шаардлагыг ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны журамд тусгасан. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны журамд Компанийн ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшиж байгаа этгээдийн боловсрол, мэргэжил, туршлага, ур чадварт тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэртэй байдлыг хангах талаар нарийвчлан тусгасан. Бодлогын баримт бичиг гэдэг нь тухайн үйл ажиллагаанд хамаарах зарчмыг тодорхойлох үндсэн баримт бичиг бөгөөд журам үүнд хамаарах тул ТУЗ-ийн болон түүний дэргэдэх хороодын үйл ажиллагааны журам нь энэ зүйлд заасан бодлогын баримт бичиг болно.	2	100%
5	1.5. ТУЗ-ийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ба ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.	ТУЗ-ийн гишүүдийн 2023 оны сургалтын төлөвлөгөөг тайланд хавсаргав.	2	100%
6	1.6. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар ТУЗ-ийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан тусгасан бөгөөд ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын үйл ажиллагаанд ТУЗ-ийн дарга хяналт тавьж ажилладаг. Нарийн бичгийн даргыг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 сарын 09-ний өдрийн №Д/01 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%
ДҮН			12	100%
ХОЁРДУГААР ЗАРЧИМ. ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ				
ТУЗ нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ				

7	2.1. ТУЗ-ийн дарга болоод ТУЗ-ийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.	Хэрэгжүүлсэн	Компанийн ТУЗ нь нийт 9 гишүүнтэй бөгөөд тэдгээрийн 3 нь хараат бус гишүүн байдаг нь Компанийн тухай хуулийн 75.4 дэх хэсэгт нийцсэн болно.	2	100%
8	2.2. ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журамтай. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус бөгөөд аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх захирал болон бусад ажилтнууд хорооны урилгаар хуралд оролцдог. Бодлогын баримт бичиг гэдэгт нь тухайн үйл ажиллагаанд хамаарах зарчмыг тодорхойлох үндсэн баримт бичиг бөгөөд журам үүнд хамаарах тул ТУЗ-ийн дэргэдэх Аудитын хорооны журам нь энэ зүйлд заасан бодлогын баримт бичиг болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хорооны гишүүдийг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%
9	2.3. ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь үйл ажиллагааны журамтай бөгөөд уг хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус бөгөөд хараат бус гишүүн болно. Түүнчлэн цалин урамшууллын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх захирал урилгаар оролцдог. ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хорооны гишүүдийг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%
10	2.4. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь өөрийн үйл ажиллагааны журамтай бөгөөд компани нь эрх бүхий албан тушаалтны залгамж халааг төлөвлөхтэй холбоотой залгамж халааны бодлоготой болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус бөгөөд хараат бус гишүүн байх шаардлагыг хангасан. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны гишүүдийг томилсон	2	100%

			ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав.		
11	2.5. ТУЗ нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршлага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.	Хэрэгжүүлсэн	Компанийн ТУЗ-ийн дэргэд аудитын хороо, цалин урамшууллын хороо, нэр дэвшүүлэх хорооноос гадна эрсдэлийн удирдлагын хороо үйл ажиллагаа явуулдаг. Эдгээр хороод нь бүгд өөрийн үйл ажиллагааны журамтай. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын гишүүд нь зохих шаардлагыг хангасан болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх эрсдэлийн удирдлагын хорооны гишүүдийг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%
ДҮН				10	100%
ГУРАВДУГААР ЗАРЧИМ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ					
ТУЗ нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана					
12	3.1. ТУЗ нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн 2022 оны 10 сарын 07-ны өдрийн №35 тоот тогтоолоор Мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталсан бөгөөд үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. ТУЗ-ийн тогтоол болон журмыг хавсаргав.	2	100%
13	3.2. ТУЗ нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.	Хэрэгжүүлсэн	Компанийн цахим хуудсанд байрлах хөрөнгө оруулагч гэх цонхны дүрэм, журам хэсэгт засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журмыг оруулж, нийтэд нээлттэй байршуулсан.	2	100%
14	3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд	Хэрэгжүүлсэн	Компани нь санхүүгийн бүртгэл, тайлагналын ажиллагаагаа олон улсын стандарт, дотоодын хууль тогтоомжид заасны дагуу зохион байгуулдаг тул санхүүгийн тайлан нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байх шаардлагыг хангасан. Компанийн үйл ажиллагаа нь	2	100%

	компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.		байгаль орчин, нийгэмд эерэг нөлөө бүхий үйл ажиллагааг дэмжиж ажилладаг. Компани Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлоготой бөгөөд уг бодлогын хүрээнд хийж гүйцэтгэсэн ажлуудыг жилийн үйл ажиллагааны тайланд оруулахаар төлөвлөж байна.		
			ДҮН	6	100%
ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО					
ТУЗ нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бус, үр дүнтэй байдлыг хангана					
15	4.1. ТУЗ нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортай харьцах, хөндлөнгийн аудиторыг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавина.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортай харьцах, хуульд заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлэх боломжоор хангах талаар тусгасан. Түүнчлэн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд хөндлөнгийн аудитор оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар мэдээлэл өгдөг. Аудитын хорооны үйл ажиллагааны журмын дагуу аудитын хороо нь албан үүргийнхээ дагуу хийсэн ажлаа ТУЗ-ийн ээлжит хурлаар ТУЗ-д тайлагнадаг. Иймд ТУЗ нь аудитын хорооны журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилладаг болно.	2	100%
16	4.2. Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.	Хэрэгжүүлсэн	Кодекс хэрэгжиж эхэлснээс хойш Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд хөндлөнгийн аудиторыг хяналт хэрэгжүүлэх зорилгоор байлцуулдаг болсон. 2023 оны 4 сарын 14-ний өдөр болсон Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд хөндлөнгийн аудит оролцуулж, хурлын үйл явц, зохион байгуулалттай холбоотой аудитын дүгнэлт гаргуулсан.	2	100%
17	4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүргийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд	Хэрэгжүүлсэн	Дотоод аудитын тогтолцоо, бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүргийн талаарх мэдээллийг 2022 оны жилийн үйл ажиллагааны тайланд тусгаж, цахим хуудсанд байршуулсан.	2	100%

	мэдээлж тэдгээрт орсон өөрчлөлтийг гухай бүр мэдэгдэнэ.					
				ДҮН	6	100%
ТАВДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА						
ТУЗ нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина						
18	5.1. Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-өөс Эрсдэлийн удирдлагын бодлогыг баталсан бөгөөд хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилладаг. ТУЗ-ийн дэргэдэх эрсдэлийн удирдлагын хорооны гишүүдийг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав.	2	100%	
19	5.2. ТУЗ нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.	Хэрэгжүүлсэн	2022.09.07-ны өдрийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлаар ТУЗ-ийн гишүүдийг сонгож, томилсон. ТУЗ-ийн анхдугаар хурал 2022.09.09-ний өдөр болж, Эрсдэлийн удирдлагын хорооны гишүүдийн 2 нь хараат бус гишүүн байх, дарга нь хараат бус гишүүн байхаар томилсон. ТУЗ-ийн дэргэдэх эрсдэлийн удирдлагын хорооны гишүүдийг томилсон ТУЗ-ийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №27 тоот тогтоолыг хавсаргав. ТУЗ-ийн дэргэдэх эрсдэлийн удирдлагын хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлэх, хурлын ирц, давтамжийн талаар тайлагнахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	2	100%	
20	5.3. Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-өөс эрсдэлийн удирдлагын бодлогыг баталсан. Уг бодлогын дагуу компанийн үйл ажиллагаа нь байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй	2	100%	

	мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.		байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлэхээр төлөвлөж байна.		
21	5.4. Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Хэрэгжүүлсэн	<p>ББСБ нь комплайнсын хяналтыг хэрэгжүүлэх ерөнхий зарчмыг ББСБ-ын Эрсдэлийн удирдлагын бодлогоор тодорхойлсон. Бодлогын хүрээнд хянан нийцүүлэлт буюу байгууллагын үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэх чиг үүрэгтэй этгээдээр хамгаалалтын хоёрдугаар бүс болох Хууль, Эрсдэлийн удирдлагын газрыг тодорхойлсон. Уг бодлогыг ТУЗ баталдаг. Түүнчлэн Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх бодлогыг ТУЗ баталсан бөгөөд бодлогын хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж ажилладаг.</p> <p>Бодлогын хэрэгжилтийг хангах үүднээс ББСБ нь Хуулийн нийцлийн үнэлгээ хийх зааврыг баталж, үйл ажиллагаандаа мөрддөг. Уг зааврын хэрэгжилтэд Гүйцэтгэх удирдлага хяналт тавих бөгөөд хэрэгжилтийн үр дүнд ТУЗ хяналт тавьдаг. Түүнчлэн ББСБ нь Шүгэл үлээх журамтай бөгөөд уг журмаар компанийн ажилтнууд хууль тогтоомж, компанийн дотоод дүрэм, журмыг зөрчсөн үйлдлийг илрүүлэх, тухайн зөрчилтэй холбоотой гомдол мэдээллийг хүлээн авах, шийдвэрлэх асуудлыг зохицуулсан болно.</p> <p>Эрсдэлийн удирдлагын бодлогоор эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо нь хамгаалалтын гурван бүсийн зарчимд тулгуурладаг бөгөөд үүний дагуу компанийн холбогдох газрууд хамгаалалтаа хийгээд явдаг. Хуулийн нийцлийн үнэлгээний журмын дагуу Хууль эрх зүйн алба нь компанийн үйл ажиллагаа болон дүрэм журмуудад үнэлгээ хийж ажилладаг. Шүгэл үлээх журмын дагуу Дотоод аудитын газар нь компанийн ажилтнуудын зүй бус үйлдэл, дотоод дүрэм журам зөрчсөн үйлдлийг шалгаж шийдвэрлэдэг. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх бодлогод заасны дагуу</p>	2	100%

			комплайнсын ажилтан нь мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй ажилладаг. Компанийн комплайнсын ажилтныг томилсон Гүйцэтгэх захирлын тушаалыг хавсаргав.		
			ДҮН	8	100%
ЗУРГААДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ					
Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна					
22	6.1. ТУЗ-ийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хорооны журамд заасны дагуу аудитын хорооны гишүүдийн саналыг үндэслэн ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох, хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлдэг.	2	100%
23	6.2. Компани цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримт бичигт тусгана.	Хэрэгжүүлсэн	Компани нь “Ажилтны цалин хөлс, хөнгөлөлт хангамж, цалин урамшууллын журам” болон “Ажилтны үнэлгээний журам”-тай бөгөөд уг журмуудаар компанийн бүх ажилтнуудын цалин хөлс, урамшуулал тооцох арга, хэлбэр, ажилтнуудын ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур зэргийг зохицуулсан. Бодлогын баримт бичиг гэдэгт нь тухайн үйл ажиллагаанд хамаарах зарчмыг тодорхойлох үндсэн баримт бичиг бөгөөд журам үүнд хамаарах тул Ажилтны цалин хөлс, хөнгөлөлт хангамж, цалин урамшууллын журам болон Ажилтны үнэлгээний журам нь энэ зүйлд заасан бодлогын баримт бичиг болно.	2	100%
24	6.3. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.		Гүйцэтгэх удирдлагын цалин, урамшуулал олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг 2022 оны үйл ажиллагааны тайланд тусгаж, цахим хуудсанд байршуулсан.	2	100%

				ДҮН	6	100%
ДОЛООДУГААР ЗАРЧИМ. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ						
Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ						
25	7.1. Компани нь ТУЗ-өөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд ТУЗ нь компанийн ажилтнууд, зээлдүүлэгч, харилцагч, ханган нийлүүлэгчидтэй харилцах журмыг зохицуулсан. Бодлогын баримт бичиг гэдэгт нь тухайн үйл ажиллагаанд хамаарах зарчмыг тодорхойлох үндсэн баримт бичиг бөгөөд журам үүнд хамаарах тул ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам нь энэ зүйлд заасан бодлогын баримт бичиг болно.	2		100%
26	7.2. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.		Оролцогч талууд болох харилцагч, хамтран ажиллагч, ханган нийлүүлэгчидтэй ямар стратеги, зарчим баримтлан ажилласан талаар жилийн үйл ажиллагааны тайланд тусгаж, цахим хуудсанд байршуулсан.	2		100%
27	7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.	Хэрэгжүүлсэн	Компанийн бусад оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, тэдгээрийн санал хүсэлтийг хүлээн зорилготой “хүсэлт илгээх” цонхыг ажиллуулж, тухай бүр хариу өгч ажилладаг. Түүнчлэн цахим хуудаснаас гадна facebook chatbot, Instagram зэрэг олон нийтийн сүлжээгээр харилцагчидтай холбогдож ажилладаг. Цаашид илүү сайжруулж ажиллахаар төлөвлөж байна.	2		100%
28	7.4. Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил	Хэрэгжүүлсэн	Компани нь Шүгэл үлээх журам, Хөдөлмөрийн дотоод журам болон Сургалт, хөгжлийн журамтай. Шүгэл үлээх журмаар компанийн ажилтнууд хууль тогтоомж, компанийн дотоод дүрэм, журмыг зөрчсөн үйлдлийг илрүүлэх, тухайн зөрчилтэй холбоотой гомдол	2		100%

	дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.		мэдээллийг хүлээн авах, шийдвэрлэх асуудлыг зохицуулсан. Түүнчлэн Хөдөлмөрийн дотоод журмын дагуу ажилтнууд ажил олгогчид өргөдөл, хүсэлт гаргаж шийдвэрлүүлэх процессыг тодорхойлсон. Ажилтны нийгмийн асуудлыг шийдэх талаар Ажилтны хөнгөлөлт, хангамжийн журамд тусгасан. Сургалт хөгжлийн журмаар ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх, тасралтгүй хөгжих боломжийг бий болгосон. Байгууллагын 2022 оны сургалтын төлөвлөгөө болон хэрэгжилтийн тайланг үнэлгээнд хавсаргав.			
				ДҮН	8	100%
НАЙМДУГААР ЗАРЧИМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ						
ТУЗ-ийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно						
29	8.1. Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор ТУЗ нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн	Компани нь ТУЗ-өөс баталсан Бизнесийн ёс зүйн дүрэм болон Ажилтны ёс зүйн дүрэмтэй. Эдгээр ёс зүйн дүрмүүдийн хэрэгжилтэд нь ТУЗ хяналт тавьж ажилладаг. Ёс зүйн дүрмүүдийг цахим хуудсанд байршуулсан. Бизнесийн ёс зүйн дүрэм, Ажилтны ёс зүйн дүрэм нь компанийн нийт ажилтнуудад хамааралтай дүрэм бөгөөд уг дүрмүүдээр ТУЗ-ийн гишүүд нь ажилтан гэх ойлголтод хамаардаг. Ажилтнууд Бизнесийн ёс зүйн дүрэм болон Ажилтны ёс зүйн дүрмийг зөрчсөн тохиолдолд хүлээлгэх хариуцлагын талаар нарийвчлан заасан. Ажилтны ёс зүйн дүрэм болон Бизнесийн ёс зүйн дүрмийг хавсаргав.	2	100%	
30	8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.	Хэрэгжүүлсэн	Компани нь ТУЗ-өөс баталсан Шүгэл үлээх журамтай. Шүгэл үлээх журмаар компанийн ажилтнууд хууль тогтоомж, компанийн дотоод дүрэм, журмыг зөрчсөн үйлдлийг илрүүлэх, тухайн зөрчилтэй холбоотой гомдол	2	100%	

			мэдээллийг хүлээн авах, шийдвэрлэх асуудлыг зохицуулсан болно.		
31	8.3. Ёс зүйн дүрмээр авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх болон улс төрийн үйл ажиллагааг дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив өргөх /өргөхгүй байх/ талаар зохицуулна.	Хэрэгжүүлсэн	Бизнесийн ёс зүйн дүрэм болон Ажилтны ёс зүйн дүрэмд энэ талаар тусгасан.	2	100%
ДҮН				6	100%
ЕСДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана					
32	9.1. Компани хөрөнгө оруулагч болон бусад оролцогч талуудад зориулан өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа дамжуулан тухай бүр хүргэнэ.	Хэрэгжүүлсэн	Компани нь үйл ажиллагааны тайлангаа улирал тутам, санхүүгийн тайлангаа жил бүр өөрийн цахим хуудас болон Монголын хөрөнгийн биржийн цахим хуудсаар дамжуулан хөрөнгө оруулагчид болон олон нийтэд хүргэдэг. Компанийн цахим хуудасны тайлан болон компанийн засаглал хэсэгт үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлан, засаглалын талаарх мэдээллийг авч болно.	2	100%
33	9.2. Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба хөрөнгө оруулагчидтай харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн 2022 оны 10 сарын 07-ны өдрийн №35 тоот тогтоолоор Хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөрийг баталсан. Уг тогтоол болон хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөрийг хавсаргав.	2	100%
34	9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны	Хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-аас баталсан Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах журмаар хувьцаа эзэмшигчдийн санал өгөх, хуралд биечлэн болон зайнаас, хосолсон хэлбэрээр оролцох, хэлэлцсэн асуудалд санал өгөх, хэлэлцэх асуудлын талаар	2	100%

	эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.		мэдээлэл авах зэрэг хуульд заасан эрхээ хэрэгжүүлэх эрхийг олгосон.		
35	9.4. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь онцгойлон анхаарна.	Хэрэгжүүлсэн	Компанийн дүрмийн 6.5-д хувьцаа эзэмшигч нь компаниас нэмж гаргасан хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасыг тодорхой нөхцөлөөр тэргүүн ээлжид худалдан авах эрхтэй байхаар заасан. Компани нь нэмэлт хувьцаа гаргах бол хувьцааг тэргүүн ээлжид худалдан авах эрхийг эдлүүлэхгүй байхаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас шийдвэрлэснээс бусад тохиолдолд Компанийн тухай хуульд заасан журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хувьцааг тэргүүн ээлжид худалдан авах эрхийг эдлүүлнэ.	2	100%
36	9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба түүний хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журмыг тодорхойлсон зүйл нэмж оруулсан. Мөн ТУЗ-ийн хурал болон түүний дэргэдэх хороодын хурлын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх зааврыг ТУЗ-өөс баталж, мөрддөг. ББСБ нь сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулах журмын хэрэгжилтийг үйл ажиллагааны тайланд тусгахаар төлөвлөж байна. Түүнчлэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулсан тохиолдолд тухай бүрд нь олон нийтэд мэдээлэх болно. 2022 онд байгуулагдсан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн бүртгэл болон эдгээр хэлцлийг баталсан ТУЗ-ийн тогтоолуудыг хавсаргав.	2	100%
ДҮН				10	100%